

Dönem : 3

Toplantı : 6

MILLET MECLİSİ S. Sayısı : 245 e | nci ek

Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker ve 3 arkadaşının, İnhisar Beyiyeleri üçte birlerinin harp malullerine ve şehit yetimlerine tahsis ve tevziine dair 30.5.1929 tarih ve 1485 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ve Anayasa Komisyonu mütalâası ile Plan Komisyonu raporu (2/368)

*Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 10592*

12 . 6 . 1970

MILLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker ve arkadaşlarının, İnhisar Beyiyeleri üçte birlerinin harp malullerine ve şehit yetimlerine tahsis ve tevziine dair 30 . 5 . 1929 tarih ve 1485 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gerekli işlemin yapılmasını rica ederim.

Saygılarımla.

*Ibrahim Şevki Atasağın
Cumhuriyet Senatosu Başkanı*

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

İnhisar beyiyeleri üçte birlerinin harp malullerine ve şehit yetimlerine tahsis ve tevziine dair 30 . 5 . 1929 tarih ve 1485 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygılarımızla rica ederiz.

*Yiğit Köker
Ankara Senatörü*

*Ragıp Üner
Cumhurbaşkanınca S. Ü.*

*Selâhattin Özgür
Tabii Üye*

GEREKÇE

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 64 nci maddesine 6306 sayılı Kanunla eklenen (d) fıkrası ile; «hazarda ve fevkalâde hallerde emir veya vazife ile ~~uçur~~ uçucularla, hangi meslek ve sınıftan olursa olsun emirle vazifeli olarak tayyarede bulunanlardan ~~uçur~~ havadaki ve yerdeki sebepleri ile ve yine emir ve vazife ile ~~dalgıç~~ dalgıçlarla, hangi meslek ve sınıftan olursa olsun emirle vazifeli olarak denizaltı gemisinde veya dalgıç kıtasında bulunanlardan denizaltılığın veya dalgıçlığın çeşitli sebep ve tesirleri ile vazife malulü olan «muvazzaf ve yedek subay, astsubay, askerî memur, erbaş ve erlere, onduda vazifelendirilmiş sivil iştirakçilere ve erlikten dolayı aylık bağlananlara «harp malulü» denilmiş ve bunlara, vazife malullüğü aylıkları ile birlikte «vazife malullüğü zammı» ve «tütün ikramiyesi» ödenmesi kabul edilmiştir.

Bilâhara ısdar olunan 15 . 4 . 1969 tarih ve 1145 sayılı Kanunla; «bir vazifelinin maruz kalacağı hizmet riskinin, diğer bir sınıf mensubu ile mukayesesine imkân bulunmadığı» vakiasından hareketle, Türk Silâhlı Kuvvetlerinde görev yapanlar arasında meydana gelen dengesizliği gidermek ve eşitliğin sağlanmasını gerçekleştirmek maksadına matuf olarak ve moral prensipler de dik-

kate alınarak; denizaltında veya havada hizmet ifa edenlere tanınmış bulunan sosyal haklardan, Deniz ve Hava Kuvvetlerinin diğer mensupları ile Kara Kuvvetleri ve Jandarına Genel Komutanlığındaki görevlilerin de yararlanmaları öngörülmüş; ve 1969 yılında özel kanunu gereğince dağıtılmakta bulunan «tütün ikramiyesi» nden, bütün vazife malulleri, - maluliyet derecelerine göre - istifade etmişlerdir.

Ancak, 1145 sayılı Kanunun bu imkânı veren hükümlerinin, Anayasa Mahkemesinin 14.4.1970 tarih ve 1969/45 -1970/21 sayılı kararı ile iptal edilmesi; vazife malûllerinin, mezkûr kanunla sağlanan ve 1969 yılında uygulanan sosyal haklardan mahrum bırakılması sonucunu doğurmuş ve bu durumda meselenin, bir kanunla yeniden düzenlenmesi zaruret haline gelmiştir.

Harp malulleri ve şehit yetimlerinin himayesi maksadiyle, 8 Haziran 1929 tarihinde yürürlüğe konulan 1485 sayılı Kanunla; tekel maddelerinin satışı dolayısıyla verilen beyiyelerin üçte birinin, Ziraat Bankasında tesis olunacak bir fonda toplanması ve bunların harp malulleri ile şehit yetimlerine tevzi kabul edilmiştir. Ancak, tesis edildiği tarihte 800 bin lira civarında olan fon, zamanla artarak 1969 yılında 76,6 milyon liraya ulaşmış, buna mukabil fondan yararlanan harp malullerinin sayısında önemli azalmalar meydana gelmiştir. Ezcümle, 1936 yılında harp malulü subay toplamı 1 128 iken, bu miktar 1969 yılı sonunda 299 a; harp malulü er toplamı 10 815 iken, 1969 yılı sonunda 2 725'e; ve şehit ailesi sayısı da 28 653 iken, 1969 yılı sonunda 14 893'e düşmüş bulunmaktadır.

Fondaki artışa karşılık (1969 yılındaki artış miktarı 10 milyon lira civarındadır), harp malulü sayısında meydana gelen eksilmeler muvacehesinde, dağıtılan ikramiyeler, «himaye» maksadının üzerinde bir nitelik kazanmış ve yüksek seviyelere ulaşmıştır. Gelecek yıllarda daha da artacağı tabii bulunan ikramiyelerin 1969 yılında dağıtılan miktarları aşağıda gösterilmiştir:

Subaylar

	Lira
1 nci derece malul subaya	34 362
2 nci derece malul subaya	30 925
3 ncü derece malul subaya	24 053
4 ncü derece malul subaya	20 617
5 nci derece malul subaya	17 181
6 ncı derece malul subaya	13 744

Erlere

1 nci derece malul erlere	17 181
2 nci derece malul erlere	13 744
3 ncü derece malul erlere	10 308
4 ncü derece malul erlere	6 872
5 nci derece malul erlere	3 436
6 ncı derece malul erlere	3 436

Şehit yetimleri

Subay ve er şehit yetimlerine 2 152 lira ödenmiştir.

Harp malullerinin bu durumuna karşılık, vazife malulleri çok daha ağır ve yetersiz şartlar altında yaşama mücadelesi yapmaktadırlar. Nitekim, birinci derecede harp malulü erlere 17 181 lira tütün ikramiyesine ilâveten 1 876 lira aylık ödendiği halde, halen aynı derecedeki vazife malulü erler sadece 250 lira aylık almaktadırlar. Yine, birinci derecede harp malulü teğmen 34 362 lira tütün ikramiyesine ilâveten 3 505 lira aylık almakta iken, aynı derecedeki vazife malulü teğmene 607 lira aylık ödenmektedir.

Diğer taraftan, bir harp malulü subay veya er vefat ettiği takdirde, son almakta olduğu tütün ikramiyesinin beş misli de ailesine ödenmektedir.

Bu uygulama dolayısıyla, birinci derecede harp malulü subayın ailesine 171 810 lira, birinci derecede harp malulü bir erin ailesine de 85 905 liralık bir ödeme yapılmaktadır. Buna karşılık vazife malulleri böyle bir imkândan da mahrum bulunmaktadır.

Yukarda arz edilen rakamlar, harp malulleri ile vazife malullerine temin edilmiş olan haklar arasında büyük eşitsizliğin ve dengesizliğin mevcut bulunduğunu açıkça göstermektedir. Bu itibarla, söz konusu eşitsizliği gidermek üzere harp malullerine ödenmekte olan bütün ikramiyelerini 1969 yılında dağıtılan miktarlar üzerinden mahfuz tutarak, artan miktarın vazife malullerine tevziini sağlamak maksadıyla tedvin edilerek yürürlüğe konulmuş bulunan 1145 sayılı Kanunun Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi muvacehesinde meydana gelen boşluğu doldurmak zarureti sonucunda işbu kanun teklifi hazırlanmış bulunmaktadır.

Maddelerin gerekçesi :

Madde 1. — Teklifin 1 nci maddesi, 30 . 5 . 1929 tarih ve 1485 sayılı Kanuna iki ek madde ilâvesini öngörmektedir.

Ek madde 1. — Anayasa Mahkemesi, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 64 ncü maddesinin a, b, c ve d fıkralarına göre harp malulü statüsünde bulunanların ve şehit yetimlerinin 1485 sayılı Kanun uyarınca almakta oldukları inhisar beyiyeleri üçte birlerinin 1968 yılında dağıtılan miktarlar üzerinden saklı tutulmasını ve artan miktarın Hazineye kalmasını öngören 1145 sayılı Kanun hükümlerini iptal etmeyerek yürürlükte bırakmıştır. Bu hükümler, ek 1 nci maddede aynen muhafaza olunmuştur.

Maddenin ikinci fıkrasında ise, hazarda veya fevkalâde hallerde talim, manevra ve tatbikat sırasında Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun ve Yönetmeliğinin gerektirdiği askerî görevlerle özel kanunların tahmil ettiği görevlerin ifası sırasında ve bu görev ve hizmetlerin çeşitli sebep ve tesirleriyle vazife malulü sayılanlara ve aynı şekilde vazife sırasında ölenlerin dul ve yetimlerine, 1485 sayılı Kanuna göre ödenecek inhisar beyiyeleri üçte birlerinin, harp malullerinin ve şehit yetimlerinin saklı tutulan hakları dağıtıldıktan sonra artan miktar üzerinden usulüne göre ödenmesi derpiş olunmuştur.

Bu suretle, 1954 yılından beri Hava ve Deniz Kuvvetlerinin bazı hizmetlerinde olduğu gibi, bütün Silâhlı Kuvvetler vazife malullerinin eşit imkânlarla kavuşturulması, harp malullerinin her hangi bir şekilde mağduriyetlerine yol açmadan, sağlanmış olacaktır.

Ek madde 2. — Bu madde ile, ölen vazife malullerinin yetimlerinin de 1485 sayılı Kanunla tanınan «beş misli ikramiye» ödenmesi hakkından yararlanmaları temin edilmektedir.

Geçici Madde 1. — Madde, bu teklifin kanunlaşmasından önce vazife malulü olanlarla, vazife sırasında ölenlerin dul ve yetimlerinin de bu kanunla sağlanan haklardan istifade etmelerini öngörmektedir.

Bu madde hükmünden faydalanacak olanların 1969 yılı sonu itibariyle sayıları ve maluliyet dereceleri aşağıda gösterilmiştir :

Vazife malulleri

Subaylar :

	I	II	III	IV	V	VI	Toplam
1969	11	5	13	40	38	20	128

Erler :

	I	II	III	IV	V	VI	Toplam
1969	50	32	209	118	287	572	1 268

Vazifedeölenlerin dul ve yetimleri : 3 110.

Geçici Madde 2. — Madde, 1145 sayılı Kanunun iptalinden sonra ölen vazife malullerinin dul ve yetimlerinin de bu kanunla tanınan haklardan yararlanmalarını temin maksadıyla tedvin olunmuştur.

Geçici Madde 3. — Madde, bu kanunun süratle uygulanmasını ve ödemelerin gecikmeden yapılabilmesini gerçekleştirmek üzere, çalışma saatleri dışında görevlendirilecek personele verilecek fazla çalışma ücretlerinin, 15 . 7 . 1965 tarih ve 669 sayılı Kanunda olduğu şekilde, Bakanlar Kurulunca tespit edileceğini belirtmektedir.

Madde 2. — Bu madde, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmeyen hükümlerine bu teklifte yer verilmiş bulunduğundan 15 . 4 . 1969 tarih ve 1145 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılmasını öngörmektedir.

Madde 3 ve 4. — Yürürlük ve yürütme hükümlerini düzenlemektedir.

Bütçe Plan Komisyonu Tezkeresi

Millet Meclisi

Bütçe Plan Komisyonu

Esas No: 2/368

Karar No: 100

14 . 6 . 1971

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tetkiki hususu Komisyonumuza havale buyurulan (Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker ve 3 arkadaşının, İnhisar Beyiyelerinin üçte birlerinin harp malullerine ve şehit yetimlerine tahsis ve tevziine dair 30 . 5 . 1929 tarih ve 1485 sayılı Kanuna ek kanun teklifi) Komisyonumuzun 9 . 6 . 1971 tarihli 15 nci Birleşiminde görüşüldü;

Teklifin hazırlanış nedenleri üzerinde Komisyona sunulan bilgiler muvacehesinde;

Teklifin, 15 . 4 . 1969 tarih ve 1145 sayılı Kanunla 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 64 nci maddesine eklenen (e) fıkrası ile, (harp malulü) tarifi kapsamına alınmaların ve dolayısıyla harp malulleri ve şehit yetimlerinin himayesi maksadıyla çıkarılmış bulunan 8 Haziran 1929 tarih ve 1485 sayılı Kanun ile her yıl tevzi edilen üçte bir İnhisar Beyiyelerinden yararlananların söz konusu (e) fıkrasının Anayasa Mahkemesinin 14 . 4 . 1970 gün ve 1970/21 sayılı Kararıyla iptali sonucu, (e) fıkrası hükmü uyarınca İnhisar Beyiyeleri üçte birinden bu iptal tarihine kadar yararlananların, iptal nedeniyle ortaya çıkan mağduriyetlerinin önlenmesine matuf bir teklif olduğu anlaşılmıştır.

Teklifte her ne kadar, Anayasa Mahkemesince bozma kararına mesnet teşkil eden harp ve vazife malulünün aynı tarif içerisinde mütalâasına yer verilmemiş ise de, Komisyonumuzda ekseriyetle hâsıl olan kanaat, Anayasa Mahkemesince iptal edilen bir kanun üzerine aynı maksadı ihya edici yeni bir kanun tedvini şeklinde beliren tereddütlerin izalesi nedeniyle, kanun teklifi hakkında Anayasa Komisyonumuzun mütalâasına müracaat edilmesi yolunda temerküz ettiğinden, kanun teklifini havi dosya ilişikte sunulmuştur.

Gereğini müsaadelerine saygı ile sunarım.

Bütçe Plan Komisyonu Başkanvekili

İçel Milletvekili

Cavit Okyayuz

Anayasa Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Anayasa Komisyonu
Esas No: 2/368
Karar No: 13

25 . 6 . 1971

Yüksek Başkanlığa

Cumhuriyet Senatosu Üyesi Yiğit Köker ve üç arkadaşının, İnhisar Beyiyeleri Üçtebirlerinin Harp Malullerine ve Şehit Yetimlerine Tahsis ve Tevziine dair 30 . 5 . 1929 tarih ve 1485 sayılı Kanuna ek kanun teklifi; Bütçe Plan Komisyonunca ve mütalâa istemiyle Komisyonumuza tevdi edilmekle tetkik ve müzakere olundu.

Anayasa Mahkemesinin 14 . 4 . 1970 gün ve 970/21 sayılı Kararı muvacehesinde yapılan kanun teklifi harp malulü statüsünde bulunan maluller, şehitler ve dul ve yetimlerinin müktesep haklarını ihlâl etmediği ve bu teklifin kanunlaşması halinde yapılacak ödemelerin ayrı bir fonda toplanan ve Hazineye intikal eden geri kalan meblâğdan yapılması sebebiyle teklifin Anayasaya aykırı bir yönü görülmediği neticesine varılmıştır.

Bütçe Plan Komisyonuna tevdi edilmek üzere işbu rapor Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Anayasa Komisyonu Başkanı

Sözcü

Kâtip

Adana

Denizli

Erzurum

Çanakkale

Cevdet Akçalı

Fuat Avcı

Sabahattin Aras

Kemal Bağcıoğlu

Çanakkale

Ordu

Izmir

Kastamonu

Refet Sezgin

Orhan Vural

Şükrü Akkan

Sabri Keskin

Ordu

Cengiz Ekinci

Bütçe Plan Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plan Komisyonu
Esas No: 2/368
Karar No: 168

20 . 6 . 1972

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuza havale buyurulan (Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker ve 3 arkadaşının, İnhisar Beyiyeleri Üçte Birlerinin Harp Malullerine ve Şehit Yetimlerine Tahsis ve Tevziine dair 30 . 5 . 1929 tarih ve 1485 sayılı Kanuna ek kanun teklifi; Millî Savunma Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı ve T. C. Emekli Sandığı temsilcilerinin de katıldıkları toplantıda incelendi ve görüşüldü :

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 64 ncü maddesi, harp malulünün tarifini yaparak, bu gibilere harp malullüğü zammı ödenmesini öngörmüştür. Adı geçen kanunun 64 ncü maddesine 2 . 3 . 1954 tarih ve 6306 sayılı Kanunla bir (d) bendi eklenerek maddenin kapsamı genişletilmiş ve maddenin şümulüne girenlere munhasır kılınmak suretiyle harp malullüğü zammının yanı sıra 8 . 6 . 1929 tarihli ve 1485 sayılı Kanunla da bütün ikramiyesinden faydalandırılmışlardır.

Gerek Deniz ve Hava Kuvvetlerinin diğer mensupları ve gerekse Kara Kuvvetleri ile Jandarma Genel Komutanlığı mensuplarının vazife malulleri arasında bir dengesizlik meydana geldiği müşahade edilerek, 1969 yılında Yüce Meclislere çıkarılmış bulunan 1145 sayılı Kanunla adaletsizlik önlenmeye çalışılmıştır. Fakat Anayasa Mahkemesinin 1145 sayılı Kanunu iptal etmesi sonucu olarak, vazife malullerinin kazanmış oldukları sosyal hakları ortadan kaldırılmıştır. Bu durum

muvacehesinde vazife malullerini tekrar sosyal güvenliğe kavuşturmak amacıyle yukarıda adı geçen kanun teklifi hazırlanarak Komisyonumuza havale buyurulmuştur.

Kanun teklifinin gerekçesi özetlenecek olursa; teklifin, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 64 nci maddesinde gösterilenlerle, 6306 sayılı Kanuna ilâve edilenlerin sosyal güvenlikleri tamdır. Halbuki Deniz ve Hava Kuvvetlerinin diğer mensupları ile Kara Kuvvetleri ve Jandarma Genel Komutanlığı mensupları da mezkûr kanunlarda belirtilen şahıslara benzer şekilde havada veya denizdeki emsallerine göre ve değişik şiddette olmak üzere hizmet riskine maruz bulunmaktadır. Harp silâh ve vasıtalarında vaki gelişmeler sebebiyle bunlarla tatbikat yapmak zorunda bulunan görevlilerin hizmetten doğan riskleri eski yıllara oranla daha çok artmıştır. Her hizmetlinin vazife sebebiyle maruz kalacağı hizmet riskini diğer sınıf mensupları ile mukayeseye imkân yoktur. Tehlike hepsi için hayati önem taşır. Vazifelerden birini diğerinden üstün tutmak için hukukî bir sebep var olmadığına göre Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleriyle Jandarma Genel Komutanlığında her sahada görev yapanların bütün beyyelerinden faydalandırılmaları vazife ve hizmette öngörülen eşitlik anlayışının zarurî bir sonucu kapsadığı anlaşılmaktadır.

Hal böyle olunca Komisyonumuz teklifi genişliğine ve derinliğine incelemeye tabi tutarak bir Alt Komisyon kurulmasına karar vermiştir. Alt Komisyon yukarıda izah olunan gerekçeyi olumlu karşıladıktan başka;

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun a, b, c, ç ve d fıkralarına göre Harb Malullüğü Statüsünün 5 ve 6 nci derecesinde bulunan malul erlerin ikramiyelerini beş yıl içinde muayyen nispetler dahilinde artırarak 5 000 liraya,

Şehit, dul ve yetimlerin almakta oldukları ikramiyelerin ise altı yıllık bir süre içinde yine muayyen nispetler dahilinde artırarak 6 000 liraya yükseltmiş, böylece halen son derece mağdur durumda bulunan bu gibi vazife malullerinin de durumlarının düzeltilmesine çalışmıştır.

Bunun yanı sıra yine bir hüküm ile askerî harekâtı gerektiren iç tedip veya güvenlik ve asayişin sağlanmasında Silâhlı Kuvvetlerle birlikte görevlendirilenlerden, bu görevlerin sebep ve tesirleri nedeniyle T. C. Emekli Sandığı Kanununa göre haklarında vazife malullüğü işlemi uygulanmayan veya görev sırasında ölen sivil iştirakçilerin dul ve yetimlerine de İnhisar Beyyelerinden istifade ettirilmesi düşünülmüştür. Ancak, bunların özel kanunlarına göre bu görevlerinden ötürü maddî tazminat almaları halinde Tütün İkramiyelerinden istifade ettirilmemeleri öngörülmüştür.

Ayrıca bu kanunun kolaylıkla uygulanmasını teminen bir yönetmelik çıkartılmasını da kabul edip, konulan bir geçici madde ile de kanunun yürürlüğe girmesinden evvel aynı sebep ve tesirlerle malul olanlarla, ölenlerin dul ve yetimlerine de uygulanmasını sağlamak üzere yeni bir metin düzenlenmiştir. Yeni metin raporumuza eklidir.

Komisyonumuz, Alt Komisyonun hazırlanmış olduğu metni görüşmelere esas alarak, maddele-
rin müzakeresine geçmiştir.

Kanun başlığı, 2 nci madde, geçici madde ve 3 nci madde Alt Komisyon metninde olduğu gibi aynen kabul edilmiştir.

Birinci madde ile eklenen ek birinci madde de 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun (ç) bendi bir sehiv olarak metne dahil edilmediğinden (ç) bendini maddeye dâhil etmek suretiyle.

Ek ikinci madde redaksiyona tabi tutulmak suretiyle,

Harp ve vazife malulü assubaylar, yedek subaylar ve sivil iştirakçilerin bütün beyyelerinden faydalanmalarını teminen yeni bir ek üçüncü madde eklenmek suretiyle,

Alt Komisyonun ek madde için numarası dört olmak ve (Bu kanun) yerine (1485 sayılı Kanununun 5755 sayılı Kanunla değişik 4 nci maddesinin son fıkrası) şeklinde değiştirilerek,

Yürürlük maddesi olan dördüncü madde ise redaksiyona tâbi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan
Balıkesir
C. Bilgehan
Kâtip
Malatya
A. Karaaslan
Ankara
Muhalifim
H. Balan
Diyarbakır
S. Savcı
Konya
N. Kalaycıoğlu

Başkanvekili
Niğde
N. Çerezci
Afyon K.
H. Hamamcıoğlu
Aydın
N. Mentese
İmzada bulunamadı
Hatay
H. Özkan
Manisa
H. Okçu
Zonguldak
K. Nedimoğlu
İmzada bulunamadı

Sözcü
Ankara
M. K. Yılmaz
Amasya
S. Aygün
Bolu
H. İ. Cop
İmzada bulunamadı
İçel
C. Okyavuz
Sakarya
N. Bayar
İmzada bulunamadı

C. SENATOSU ANKARA ÜYESİ YİĞİT
KÖKER VE 13 ARKADAŞININ TEKLİFİ

Inhisar beyiyeleri üçte birlerinin harb malullerine ve şehit yetimlerine tahsis ve tevziine dair 30 . 5 . 1929 tarih ve 1485 sayılı Kanuna ek kanun teklifi

MADDE 1. — Inhisar beyiyeleri üçte birlerinin harp malullerine ve şehit yetimlerine tahsis ve tevziine dair 30 . 5 . 1929 tarih ve 1485 sayılı Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir :

EK MADDE 1. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 64 ncü maddesinin a, b, c ve d fıkralarına göre harb malulü statüsünde bulunanların ve şehit yetimlerinin bu kanun uyarınca almakta oldukları inhisar beyiyeleri üçte birleri 1969 yılında dağıtılan miktarlar üzerinden saklı tutulur.

Hazarda veya fevkalâde hallerde talim, tatbikat ve manevra sırasında Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun ve yönetmeliğinin gerektirdiği askerî görevlerle özel kanunların tahmil ettiği görevlerin ifası sırasında ve bu görev ve hizmetlerin çeşitli sebep ve tesirleriyle vazife malulü sayılanlara ve aynı şekilde vazife sırasında ölenlerin dul ve yetimlerine, bu kanuna göre ödenek inhisar beyiyeleri üçte birleri diğerlerinin saklı tutulan hakları dağıtıldıktan sonra artan miktar üzerinden usulüne göre ödenir.

Ancak, 2 nci fıkra hükmüne girenlere dağıtılan miktarlar 1 nci fıkra hükmüne girenlerin 1969 yılında aldıkları seviyeye ulaştıktan sonra artan miktar Hazineye kalır.

EK MADDE 2. — Bu kanunun 4 ncü maddesinin son fıkrası hükmü, Ek 1 nci maddenin 2 nci fıkrası kapsamına girenler hakkında almakta oldukları miktarlara göre uygulanır.

BÜTÇE PLAN KOMİSYONUNUN
DEĞİŞTİRİŞİ

Inhisar beyiyeleri üçte birlerinin harb malullerine ve Şehit Yetimlerine Tahsis ve Tevziine dair 30 Mayıs 1929 tarih ve 1485 sayılı Kanuna bazı maddeler ve geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 30 Mayıs 1929 tarih ve 1485 sayılı Inhisar beyiyeleri üçte birlerinin harb malullerine ve Şehit Yetimlerine Tahsis ve Tevzii hakkındaki Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

EK MADDE 1. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 64 ncü maddesinin a, b, c, ç ve d fıkralarına göre harb malullüğü statüsünün 2, 3 ve 4 ncü derecelerinde bulunan subay ve erlerle 5 ve 6 ncı dereceye giren subayların almakta oldukları inhisar beyiyeleri üçte birleri halen dağıtılan miktarları üzerinden saklı tutulur.

Ancak, bu kanun uyarınca inhisar beyiyeleri ikramiyesi alan birinci fıkra kapsamına giren 5 ve 6 ncı derece malulü erlerin ikramiyeleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl içinde muayyen nispetler dahilinde artırılarak 5 000 liraya, şehit, dul ve yetimlerinin almakta oldukları ikramiyeler ise bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 yıllık bir süre içerisinde muayyen nispetler dahilinde artırılarak 6 000 liraya yükseltilir.

EK MADDE 2. — Barışta veya olağanüstü yönetim usullerinin uygulandığı hallerde, talim, tatbikat veya manevra ile görev sırasında çeşitli harb silâh veya vasıtalarının yahut da görevin sebep ve tesirleriyle vazife malulü sayılanlarla aynı şekilde görev esnasında ölenlerin dul ve yetimlerine,

Askerî harekâtı gerektiren iç tedip hareketleri veya güvenlik ve asayişin sağlanılmasında Silâhlı Kuvvetler ile birlikte görevlendirilenlerden bu görevin sebep ve tesirleri nedeniyle T. C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre haklarında dereceli vazife malullüğü

C. Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker ve
13 arkadaşının teklifi

Bütçe ve Plân Komisyonunun değişikliği

işlemi uygulananlar ile görev sırasında ölen sivil iştirakçilerin dul ve yetimlerine; inhisar beyiyeleri üçte birlerinden harp malulleri ile şehit, dul ve yetimlerinin saklı tutulan hakları dağıtıldıktan sonra artan miktar üzerinden 1485 sayılı Kanunda belirtilen esas ve usullere göre ödeme yapılır.

Bu madde hükmüne girenlere dağıtılan miktarlar statülerine göre harp malulleri ile şehit dul ve yetimlerinin saklı tutulan hakları seviyesine ulaştıktan sonra artan miktar Hazineye devredilir.

Ancak madenin ikinci fıkrası hükmüne giren sivil iştirakçilerle dul ve yetimlerinden özel kanunlarına göre nakdî maluliyet veya ölüm tazminatı alanlar bu kanun hükmünden istifade edemezler.

EK MADDE 3. — Inhisar beyiyeleri üçte birlerinin tevziinde :

- a) Assubaylara subaylar gibi;
- b) Sivil iştirakçilerden; yedek subaylık yapmış veya yedek subay adayı olma şartlarını taşıyanlara subaylar gibi, diğer iştirakçilere erler gibi;

Ödeme yapılır.

EK MADDE 4. — 1485 sayılı Kanununun 5755 sayılı Kanunla değişik 4 ncü maddesinin son fıkrası hükmü ek ikinci maddenin kapsamına girenler hakkında almakta oldukları miktarlara göre uygulanır.

MADDE 2. — Bu kanunun uygulanmasına ait esaslar Milli Savunma, İçişleri ve Maliye bakanlıkları tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun ek ikinci maddesinin birinci fıkrası hükmü bu kanunun yürürlüğe girmesinden evvel aynı sebep ve tesirlerle malul kalanlarla ölenlerin dul ve yetimleri hakkında da uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Ek 1 nci maddenin 2 nci fıkrası hükmü, bu kanunun yürürlüğe girmesinden evvel aynı sebep ve tesirlerle vazife malulü olanlarla, vazife sırasında ölenlerin dul ve yetimleri hakkında da uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Ek 2 nci madde hükmü, 15 . 4 . 1969 tarih ve 1145 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra Ek 1 nci maddenin 2 nci fıkrasında yazılı sebep ve tesirlerle vazife malulü sayılanlardan ölenlerin dul ve yetimleri hakkında da uygulanır.

C. Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker ve
13 arkadaşının teklifi

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu kanunun uygulanmasına ait belgelerin incelenmesi, işlemlerinin tamamlanarak, ödemelerin zamanında yapılabilmesinin sağlanması maksadıyla çalışma saatleri dışında görevlendirilecek personele verilecek fazla çalışma ücretleri Bakanlar Kurulunca tespit olunur.

MADDE 2. — 15 . 4 . 1969 tarih ve 1145 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini Millî Savunma ve Maliye bakanları yürütür.

Bütçe ve Plân Komisyonunun değişikliği

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümleri Millî Savunma, İçişleri ve Maliye bakanları tarafından yürütülür.

